Lietas Nr. 132056316
Lietas arhīva Nr. 1-0064-17/6

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K. Kazārova

2017. gada 18. janvārī izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ sūdzību par Valsts galvenā notāra 2016. gada 21.novembra lēmumu Nr. 1-5/207. Tiesa

konstatēja:

2016. gada 26. septembra ar lēmumu Nr. 22-3-174636 /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 166^3. panta 1. daļas ar naudas sodu Euro 290,00 apmērā.

Pieņemto lēmumu /pers. A/ pārsūdzēja, sūdzībā norādot, ka piemērotais naudas sods par administratīvo pārkāpumu, kāds paredzēts Latvijas APK 166^3. panta 1. daļā ir nesamērīgi liels. Izskatot /pers. A/ sūdzību 2016. gada 21.novembrī, Valsts galvenā notārs pieņēma lēmumu Nr. 1-5/207.

Lēmumā izklāstīts sekojošais**.**

Izskatot /pers. A/(turpmāk - Iesniedzējs) 2016.gada 17.oktobra sūdzību (turpmāk - Sūdzība) par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra (turpmāk - Reģistrs) Kontroles nodaļas valsts notāra 2016.gada 26.septembra lēmuma Nr.22-3- 174636 administratīvā pārkāpuma lietā Nr.12104 atcelšanu (administratīvā pārkāpuma protokols BDNr.006121), konstatēts.

2016.gada 20.jūnijā Reģistrā saņemts sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, (turpmāk - Sabiedrība) pieteikums (turpmāk - Pieteikums) un tam pievienotie dokumenti par pamatkapitāla apmaksu, izmaiņām statūtos, dalībnieku reģistrā un par pamatkapitāla pāreju uz euro. Pieteikumam cita starpā pievienots Sabiedrības 2016.gada 19.jūnija dalībnieku reģistra nodalījums Nr.1 (turpmāk - Dalībnieku reģistrs), no kura redzams, ka daļu apmaksa pilnā apmērā veikta 2012.gada 11.aprīlī.

2016.gada 27.jūnijā Reģistra valsts notārs, izskatot Pieteikumu un tam pievienotos dokumentus (sk. [1]), pieņēma lēmumu N r 6-12/113876 citastarp ierakstīt komercreģistrā ziņas par Sabiedrības pamatkapitāla izmaiņām - parakstītais: no 2000.00 LVL uz 2845.00 EUR, apmaksātais: no 1000.00 LVL uz 2845.00 EUR un pievienot Dalībnieku reģistru Sabiedrības reģistrācijas lietai.

2016.gada 24.augustā Reģistra Kontroles nodaļas valsts notārs Iesniedzējam sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu BDNr.006121 (turpmāk - Protokols), kurā konstatēts, ka 2016.gada 20.jūnijā Reģistrā saņemts pieteikums par pamatkapitāla apmaksu, kam pievienots Dalībnieku reģistrs. Nav ievērots Komerclikuma 16.pantā noteiktais dokumentu iesniegšanas termiņš. Dokumentu savlaicīga iesniegšana ir jānodrošina Sabiedrības izpildinstitūcijai (valdei). Saskaņā ar komercreģistrā ierakstītajām ziņām Sabiedrības valdes loceklis (amatpersona) ir Iesniedzējs. Atbildība par minēto pārkāpumu ir paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) $166.^3$panta pirmajā daļā. Protokols ierakstītā pasta sūtījumā nosūtīts Iesniedzējam uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi: /adrese A/.

2016.gada 21.septembrī uz administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšanu Iesniedzējs neieradās, par neierašanās iemesliem nepaziņoja, nelūdza lietas izskatīšanu atlikt.

2016.gada 26.septembri Reģistra Kontroles nodaļas valsts notārs pieņēma lēmumu Nr.22-3-174636 (turpmāk - Lēmums), ar kuru nolēma uzlikt Iesniedzējam naudas sodu 290 EUR apmērā par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts LAPK $166.^3$ panta pirmajā daļā.

2016.gada 19.oktobrī Reģistrā saņemta Sūdzība, kurā lūgts atcelt ar Lēmumu uzlikto sodu 290 EUR apmērā. Sūdzībā norādīts, ka Iesniedzējs pārkāpumu izdarījis aiz neuzmanības un iepriekš nav sodīts par analoģisku pārkāpumu. Piemērotais naudas sods ir lielāks par pusi no likumā paredzētā soda robežas, un tā apmērs ir uzskatāms par nesamērīgu izdarītajam pārkāpumam. No Sūdzības secināms, ka Iesniedzējs nožēlo izdarīto pārkāpumu.

Izskatāmajā gadījumā Reģistra Kontroles nodaļas valsts notārs atbilstoši savai kompetencei saskaņā ar LAPK $166.^3$ panta pirmo daļu ir pieņēmis Lēmumu saukt Iesniedzēju pie administratīvās atbildības par to, ka Sabiedrība Komerclikuma 16.pantā noteiktajā termiņā Reģistrā nav iesniegusi normatīvajos aktos noteiktos dokumentus - Pieteikumu un Dalībnieku reģistru.

Viens no Reģistra darbības mērķiem ir nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ziņu (par reģistrētajiem tiesību subjektiem un juridiskajiem faktiem) publisku ticamību, kā arī nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ziņu pieejamību. Tādējādi, lai nodrošinātu Reģistrā pieejamo ziņu patiesumu par komercdarbības subjektiem, izmaiņas šajās ziņās nepieciešams izdarīt laikus.

Komerclikuma 187.panta piektās daļas 8.punktā ir noteikts, ka dalībnieku reģistra nodalījumā ieraksta datumu, kad pēc sabiedrības dibināšanas vai pamatkapitāla palielināšanas veikta daļu apmaksa pilnā apmērā. Tādējādi valdes pienākums bija ierakstīt ziņas par pamatkapitāla apmaksu pilnā apmērā Dalībnieku reģistrā un iesniegt Dalībnieku reģistru komercreģistra iestādei.

Saskaņā ar Komerclikuma 16.pantu ziņas, uz kuru pamata izdarāmi jauni ieraksti komercreģistrā, kā arī likumā noteiktie dokumenti iesniedzami komercreģistra iestādei 14 dienu laikā no attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienas, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Savukārt Komerclikuma $187.^1$ panta septītajā daļā ir noteikts, ka triju darba dienu laikā pēc jaunā nodalījuma parakstīšanas valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par izmaiņām dalībnieku reģistrā.

Dokumentu savlaicīga iesniegšana ir jānodrošina Sabiedrības izpildinstitūcijai (valdei), kas saskaņā ar Komerclikuma 221.panta pirmās daļas noteikumiem pārstāv Sabiedrību. Savukārt Komerclikuma 169.panta pirmajā daļā noteikts, ka kapitālsabiedrības valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam.

Jēdziens „krietns un rūpīgs saimnieks" cita starpā sevī ietver prasību ievērot normatīvos aktus, lēmumu pieņemšanas rūpību un savlaicīgu pienākumu pildīšanu. Lēmuma pieņemšanas rūpība nozīmē, ka lietā, darījumā vai darbībā valdes loceklim ir jārīkojas maksimāli efektīvi, precīzi, tiesiski, prognozējot iespējamā lēmuma sekas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, atzīstams, ka Iesniedzējs kā Sabiedrības valdes loceklis bija atbildīgs par to, lai Pieteikums Reģistrā tiktu iesniegts likumā noteiktajā termiņā. Savlaicīga Pieteikuma iesniegšana ir būtiska, lai ikviena trešā persona varētu uzzināt publiski pieejamo informāciju par Sabiedrības pamatkapitālu, jo pamatkapitāla lielums tiek ierakstīts komercreģistrā. Tādējādi, ja ir notikusi Sabiedrības pamatkapitāla apmaksa pilnā

apmērā un Reģistrā likumā noteiktajā termiņā netiek iesniegts pieteikums par izmaiņām dalībnieku reģistrā, trešajām personām tiek liegta iespēja uzzināt informāciju par Sabiedrības apmaksātā pamatkapitāla lielumu.

Izskatāmajā lietā nav strīda par Pieteikuma un Dalībnieku reģistra sastādīšanas un iesniegšanas datumu, kā arī nav strīda par to, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums - Iesniedzējs Sūdzībā pēc būtības atzīst, ka ir nokavēts dokumentu iesniegšanas termiņš.

Lietā ir strīds par to, vai Sūdzībā norādītais iemesls - Iesniedzējs pārkāpumu izdarījis aiz neuzmanības un iepriekš nav sodīts par analoģisku pārkāpumu - ir uzskatāms par tādu, kas būtu par pamatu Lēmuma atcelšanai. Papildus ir vērtējams, vai piemērotais naudas sods ir samērīgs.

Soda piemērošanas apsvērumi noteikti LAPK 32.panta otrajā daļā, kas paredz, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Izskatāmajā gadījumā LAPK 166.[3] panta pirmās daļas sankcija paredz brīdinājumu vai naudas sodu no septiņdesmit līdz četrsimt trīsdesmit euro. Iesniedzējam piemērots naudas sods 290 euro apmērā, kas Reģistra galvenā valsts notāra ieskatā ir atbilstošs un samērīgs sods par izdarīto administratīvo pārkāpumu. Sabiedrības amatpersonas izdarītais pārkāpums - Pieteikuma neiesniegšana likumā noteiktajā termiņā, ir atzīstams par būtisku. Likumdevējs ir noteicis konkrētu 14 dienu termiņu, kura laikā Sabiedrībai bija jāiesniedz Reģistrā Pieteikums. Sabiedrība šo likumdevēja prasību nav izpildījusi, tādējādi izdarot administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība.

Atsaukšanās uz to, ka Iesniedzējs pārkāpumu izdarījis aiz neuzmanības un iepriekš nav sodīts par analoģisku pārkāpumu, nav attaisnojošs apstāklis, kas Iesniedzējam ļautu izvairīties no administratīvās atbildības par izdarīto pārkāpumu.

Tāpat arī, ņemot vērā to, ka Iesniedzējs ir piekritis būt par Sabiedrības valdes locekli, ir pamats uzskatīt, ka Iesniedzējam būtu jāpārzina Komerclikuma normas, kas nosaka kapitālsabiedrības valdes pienākumus.

Sabiedrība vairāk kā četrus gadus pēc likumdevēja noteiktā termiņa Reģistrā iesniedza Pieteikumu, tādējādi nav iespējams piemērot minētā panta sankcijā paredzēto minimālo naudas sodu 70 euro apmērā vai brīdinājumu. Brīdinājumu vai minimālo sankcijā paredzēto naudas soda apmēru varētu piemērot tikai gadījumā, ja dokumentu iesniegšanas termiņš būtu pārsniegts tikai par dažām dienām. Par pārkāpumu, kad dokumentu iesniegšanas termiņš tiek nokavēts vairāk par sešiem mēnešiem Reģistrs piemēro naudas sodu no 290 līdz 430 euro.

Izskatāmajā gadījumā Reģistra valsts notārs konstatēja, ka ir nokavēti vairāk kā četri gadi dokumentu iesniegšanai, līdz ar to trešajām personām četrus gadus bija liegta iespēja uzzināt, ka Sabiedrības pamatkapitāls ir apmaksāts pilnā apmērā. Laicīga ziņu un dokumentu neiesniegšana traucē Reģistram nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ziņu (par reģistrētajiem tiesību subjektiem un juridiskajiem faktiem) publisku ticamību, kā arī traucē nodrošināt normatīvajos aktos noteikto ziņu pieejamību. Izdarītais pārkāpums skar ikvienas informāciju par Sabiedrības apmaksātā pamatkapitāla lielumu.

LAPK 286.panta otrajā daļā noteikts, ka augstāka iestāde, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību. Lai izvērtētu, kāds soda apmērs Iesniedzējam ir samērīgs, Reģistra galvenajam valsts notāram jāvērtē gan administratīvo atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu pastāvēšana, gan arī izdarītā pārkāpuma raksturs. Soda piemērošanā netika konstatēti ne atbildību pastiprinoši, ne atbildību mīkstinoši apstākļi. Tomēr no Sūdzības izriet, ka Iesniedzējs vaļsirdīgi nožēlo izdarīto. LAPK 33.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka atbildību par administratīvo pārkāpumu mīkstina apstāklis, ja vainīgais vaļsirdīgi nožēlojis izdarīto. Līdz ar to šobrīd ir konstatējams atbildību mīkstinošs apstāklis.

Pārbaudījis un novērtējis lietas administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, Reģistra galvenais valsts notārs secina, ka Sabiedrības valdes locekļa /pers. A/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts LAPK 166.[3] pirmajā daļā, ir pierādīta ar lietā esošajiem materiāliem. Šķēršļi Iesniedzēja saukšanai pie administratīvās atbildības nepastāv. Tomēr, ņemot vērā, ka Iesniedzējs vaļsirdīgi nožēlo izdarīto, ir grozāms izdarītajam pārkāpumam piemērotais sods no 290 EUR uz 261 EUR.

Nolemts grozīt Reģistra Kontroles nodaļas valsts notāra 2016.gada 26.septembra lēmumā Nr.22-3-174636 noteikto soda apmēru, nosakot to 261 EUR apmērā.

/pers. A/ iesniedzis tiesā sūdzību, kurā pārsūdz galvenā Valsts notārā 2016.gada 21.novembra lēmumu Nr. 1 -5/207. Galvenais Valsts notārs nepamatoti kritiski vērtējis viņa norādi, ka nav iespējams piemērot minētā panta sankcijā paredzēto minimālo naudas sodu 70 euro apmērā vai brīdinājumu. Uzskata, ka sods 261 euro apmērā ir nesamērīgi liels. Lūdz tiesu atcelt galvenā Valsts notārā 2016.gada 21.novembra lēmumu Nr.1-5/207 un Kontroles nodaļas valsts notāra 2016.gada 26.septembra lēmumu Nr.22-3-174636.

Pārbaudot lietas materiālus atzīstams, Galvenā valsts notāra 2016. gada 21. novembra lēmums Nr. 1-5/207 ka kā likumīgs un pamatots atstājams spēkā, bet /pers. A/ sūdzība noraidāma.

Tiesa pilnībā pievienojas LR Uzņēmumu reģistra Galvenā valsts notāra 2016. gada 21. novembra lēmumā Nr. 1-5/207 izklāstītajiem argumentiem, tādēļ, ievērojot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[13]. panta 3. daļas nosacījumus atkārtots argumentu izklāsts spriedumā netiek atspoguļots.

Tiesa atzīst, ka pārsūdzētajā lēmumā sniegtais pamatojums par izraudzītā naudas soda apmēru atbilst Latvijas APK 32. panta prasībām, kādas likumdevējs izvirzījis soda uzlikšanai. Ņemti vērā Latvijas APK 33.un 34. pantu nosacījumi.

Latvijas APK 21. panta nosacījumu piemērošanai konkrētajā gadījumā tiesa nesaskata pamatu, jo tā būtu pretrunā Latvijas APK 1. pantā noteiktajiem administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevumiem.

Ņemot vērā iepriekš teikto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12]panta 2. daļas 1. punktu, 289.[13]pantu, tiesa nosprieda:

LR Uzņēmumu reģistra Galvenā valsts notāra 2016. gada 21. novembra lēmumu Nr. 1-5/207 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību – noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai desmit darba dienu laikā, sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesas spriedums sastādīts un pieejams 2017. gada 18. janvārī.

Tiesnese *(paraksts)* K. Kazārova